

KUOLEMAN TUOLLA PUOLEN

Pekka Ervastin esitelmä 15.12.1929

Kuolemanjälkeisestä elämästä tekee mieleni säännöllisesti uudestaan ja uudestaan puhua. Ei sentakia ainoastaan, että aihe on itsessään tärkeä ja meitä jokaista ihmistä kiinnostava, vaan senkin tähden, että voimme löytää siitä, niinkuin kaikista elämän filosofisista, okkultisista aiheista yhä uutta ja uutta. Voimme tehdä uusia havaintoja kuolemanjälkeisen elämän suhteen, niinkuin toistenkin okkultisten asioiden suhteen, ja silloin tuntuvat taas kaikki asiat niin ihmeellisiltä, että tekee mieli niistä puhua. Onhan semmoisia teosofejakin, jotka ajattelevat, ettei ole mitään uutta taivaan alla siinäkin merkityksessä, että kun he ovat lukeneet jonkun teosofisen kirjan, kun ovat lukeneet jälleensyntymisestä ja kuolemanjälkeisestä elämästä, tuonelasta, kiirastulesta ja taivaasta, niin heistä tuntuu, että nyt he tietävät kaikki, eivät he halua, eivätkä jaksakaan lukea toisia kirjoja, koska ne asiat ovat heidän mielestään tuttuja. Mutta jos me ajattelumattomuudessamme sanomme sillä tavalla, niin se osoittaa ensin, että me emme mitään tiedä, ja toiseksi, että me emme ole vielä oikeita totuudenetsijöitä, sillä jos olemme totuudenetsijöitä, jotka tahdomme päästä tietoon asioista, silloin emme ajattele mistään tuommoisesta suuresta kysymyksestä, kuin kuolemanjälkeisestä elämästä, että me tiedämme jo kaikki, päinvastoin me silloin tiedämme selvästi, ettemme mitään tiedä, vaan haluamme päästä tietoon. Ja ensimmäinen askel tiedon tiellä on se, että ensin pääsee selvyyteen siitä, mitä toiset tietävät. Jos sen saa itselleen selväksi, silloin on jotain voittanut, mutta siihen ei pysähdy, vaan yhä tahtoo kuulla samoista asioista, jos mahdollisesti olisi joku sana, kertomus, joka selvittäisi paremmin asioita ja toisi esille uusia näkökohtia. Totuudenetsijänä toivoo, että pääsisi kuin kosketukseen toisen

sielun kanssa, saisi kuulla, mitä tuo toinen on mahdollisesti kokenut, pääsisi jollakin tavalla osalliseksi hänen tiedoistaan.

Kun ihminen on tällä tavalla totuudenetsijä, hän löytää aina jotain uutta, eikä hän väsy mihinkään. Me olemme kovin pintapuolisia. Jos ylevästi väsymme, olemme pinnalla, emme ole ottaneet ensimmäistä askelta syventyäksemme mihinkään. Kuolemanjälkeinen elämä on semmoinen, että siitä voi puhua yhä uudestaan ja uudestaan. Sillä välin, kun on siitä puhunut ja taas tahtoo puhua, on voinut tehdä jonkun kokemuksen tai nähdä jotain, joka valaisee uudella tavalla ihmisen sielua, sen kohtaloa ja kehitystä. Ja sentähden on luonnollista, että ihminen tahtoo tuohonkin kysymykseen kuolemanjälkeisestä elämästä yhä uudelleen ja uudelleen syventyä.

Nyt tekisi mieleni puhua parista seikasta tämän kuolemanjälkeisen elämän yhteydessä. Ensiksi tahtoisin puhua siitä merkillisestä asiasta, jota voisimme nimittää kuoleman paikallisuudeksi tai kuolemanjälkeisen elämän paikallisuudeksi ja toiseksi kuolemanjälkeisen elämän suhteesta tähän meidän näkyväiseen, jokapäiväiseen, ruumiilliseen elämäämme, siitä, missä suhteessa ne ovat toisiinsa ja, kuinka me voimme havaita, ymmärtää, mikä ihmeellinen laki vallitsee olemassaolossa, kuinka kaikki on merkillisellä tavalla täällä järjestetty.

Ensin siis kuolemanjälkeisen elämän paikallisuudesta. Sen tiedämme, että kuolemanjälkeinen elämä ei ole tässä näkyväisessä maailmassa, sillä tästä me siirrymme pois. Siksi voi olla ihmisiä, jotka ajattelevat, ettei kuolemanjälkeistä elämää ole, koska ruumis ihmisen kuoltua on jäänyt tänne, eikä sielua missään näy. Sentähden on selvää, että kuolemanjälkeisellä elämällä täytyy olla joku toinen paikallisuus. Nyt tiedämme kaikki teosofisista luvuistamme, että sanotaan tämän kuolemanjälkeisen elämän olevan sekä paikallisen että ruumiillisen jollakin tavalla. Siitä tulee vakuutetuksi spiritistisissä istunnoissa, jos joutuu tekemisiin henki-ilmoitusten ja -ilmestysten kanssa, mutta ennen kaikkea, jos itse eläessään

saa kokea kuolemanjälkeistä elämää, jos saa liikkua ulkopuolella fyysillistä ruumistaan ja toisessa maailmassa, jossa kuolemanjälkeinen elämä vietetään. Silloin tulee selville siitä, että kuolemanjälkeisellä elämällä on oma paikallisuutensa ja oma aineellisuutensa, vaikka se ei ole tätä fyysillistä laatua ja vaikka se ei ole näissä kolmessa dimensionissa.

Tätä kuolemanjälkeisestä elämää voisi kuvata lyhyesti sillä tavalla, että ensin kuolemanjälkeinen elämä vietetään kuussa ja sitten auringossa. Tämä on silloin vähän symbolisesti sanottu, sillä kuolemanjälkeistä elämää vietetään tietysti meidän oman maapallomme sisässä eli näkymättömässä organisationissa. Niinkuin meillä on tämä fyysillis-etterinen ruumiimme ja sitten näkymätön auramme, johon joudumme kuoleman jälkeen ja johon muodostuu kuva meidän fyysillisestä persoonallisuudestamme, samoin on meidän maapallollamme ei ainoastaan tämä fyysillis-etterinen ruumiinsa, jonka pinnalla me elämme tai me emme suorastaan elä sen pinnalla, sillä onhan vielä ilmaa, joka on fyysillistä, vaan sen karkealla pinnalla, mutta maapallolla on myös astraliruumiinsa, auransa, pallonsa ja myöskin sitten vielä oma, semmoinen minä-muotonsa, en oikein tahtoisi sanoa sitä mentaliruumiiksi, sillä minun tekee mieleni lukea mentaliruumis astraliruumiiksi. Se minä-organisationi on tavallaan mentaliruumiin ulkopuolella, mutta voisimme sanoa, että maapallolla on minä-organisationi, joka on pallon muotoinen aineellinen olemus.

Kun tarkastamme maapallon astraliruumista ja minäruumista, niin joudumme ehkä siihen omituiseen tulokseen, että maapallon astralinen aura ulottuu kuuhan saakka. On aivan kuin kuu, tuo pallo, jonka näemme fyysillisillä silmillämme tuolla taivaalla, olisi maapallon astralisen auran kehässä ja kiertäisi sitä kehää ja pysyisi aina siinä kehässä. Ja koska kuu on luovuttanut, se kun on vanhempi kuin meidän maapallomme, sillä ei ole enää omaa astraliruumista enemmän kuin minä-organisationia, mutta sillä on jonkinlainen astralinen

jäännös, siemen, jälellä, joka siis on yhteydessä maapallon astraliruumiin kanssa; se on paljon pienempi, että sen piiri leikkaa toisia. Kuun ja maan astraliruumiit ovat kuin yhteydessä. Ja kuulla on hyvin suuri vaikutus maapalloon, kuu on kuin maapallon äiti. Se ei vaikuta ainoastaan fyysillis-eetterisesti, ei vedä vesimassoja puoleensa, vaan myöskin salaisena voimana meidän maapalloomme astraliseen auraan, siis kaikkiin olentoihin, jotka ovat astralisia, joilla on astraliruumis, siis ihmisiin ja eläimiin.

Nyt muistamme, että teosofisissa ja vanhoissa mystillisissä kirjoissa voidaan puhua, että ihmisen kuolemanjälkeinen elämä on sublunarinen, kuulle alamainen, kuuhun kuuluva. Se ei ole ainoastaan jonkinlaista symbolia, vaan se on sanallisesti totta, sillä maapallon astraliruumis on ensin kuun vaikutuksen alainen, ja kun ihminen kuoleman jälkeen astuu ensin tuonelaan, siis kiirastuleen, niinkuin katolilaiset sanovat tai kaamalookaan, niinkuin itämaalaiset sanovat, siis puhdistustilaan, niin ihminen silloin sieluna joutuu kuun vaikutuksen alaiseksi, kuun piiriin. Ja tämä on hyvin merkillinen seikka, niinkuin tulemme vielä huomaamaan, kun vähän enemmän puhumme kuolemanjälkeisestä elämästä. Sentähden myöskin, kuten muistamme, vanhoissa indialaisissa kirjoissa puhutaan maan kuuruumiista, ja sillä tarkoitetaan sen astraliruumista. Puhutaan myöskin siitä tiestä, joka kuolemassa vie esivanhempien luo eli kuun luo. Nuo ovat salaperäisiä viittauksia, joita ymmärtää, kun pääsee selville näistä asioista, että kuoleman jälkeen astrali-, tuonelaelämä, joka vietetään maapallon astraliruumiissa, on kuun vaikutuksen alainen. Sen astralinen elämän loppupuoli, jota usein nimitämme alemmaksi taivaaksi, on kuun vaikutuksen alainen ja aivan kuun piirissä. Silloin ihmissielu on jo kulkenut siihen kohtaan maapallon astraliruumiissa, jossa on kuun astraliruumis mukana. Tämäkin selviää paremmin, kun puhumme sielun kuolemanjälkeisestä elämästä.

Mutta sitten on vielä ihmisen kuolemanjälkeisessä elämässä olemassa hänen varsinainen taivaansa, ja se taivas vietetään kolmessa tilassa, nim. maapallon minä-organismissa, jota me myöskin voimme nimittää maapallon aurinkoruumiiksi. Tämä maapallon minä-organismi eli aurinkoruumis on taas sillä tavalla merkillinen, että se on yhtä iso kuin koko aurinkokunta, siis se on toisin sanoen itse aurinko. Nyt tässä fyysillisessä elämässä on meillä aurinko tuolla taivaalla ja se näyttää loistavalta kehältä, joka valaisee meitä. Taas, kun me astumme tähän taivaaseen, maapallon minä-ruumiiseen, aurinkoruumiiseen, niin me astumme aivan kuin sisään aurinkoon, mutta silloin havaitsemme, että aurinko ei olekaan mikään tuommainen pieni pallo tuolla aurinkokunnan keskellä, vaan aurinko on koko aurinkokunta, joten maapallon minä-ruumiissa, itse auringossa, emme saatakaan nähdä mitään aurinkoa – se on vain fyysillinen ilmiö – mutta me olemme keskellä valoa, ja se valo on niin suuri, että se aivan kuin tunkee maapallon sisään. Tuossa taivaallisessa tilassa eli itse auringossa on niin, että valo on kyllä kaikkialla, mutta kuitenkin se ikäänkuin tulvii sisäänpäin.

Mitä tulee kuuruumiiseen, kuutilaan, johon astumme kuoltuamme tuonelaan lähtiessämme, niin siellä ei tietenkään ole aurinkoa, mutta ei myöskään kuuta sillä tavalla, että se näkyisi loistavan, vaan me elämme keskellä kuuta, eli kaikki loistaa. Sentähden on keskiajalla keksitty nimitys „astralinen“ sanasta aster, joka merkitsee tähti. Se on tähtimaailma, ja sillä on tarkoitettu, että kaikki siinä maailmassa on kuin tähtiä, kaikki loistaa samalla tavalla kuin tähdet ja kuu yöllä, heikolla, mutta selvällä valolla, mutta se valo on aivan toinen, kuin auringon valo. Tuonelassa, maapallon kuutilassa on valaistus kyllä aivan selvä ja kirkas, mutta sillä on hopeinen väri ja se ei tule mistään, vaan kaikki paikat itsestään loistavat aivan kuin lainavalolla. Se on kuuvaloa.

Tämä on erinomaisen kiintoisa huomio, kun sen osaa tehdä objektivisesti. Nyt olen puhunut näistä asioista, niinkuin voi

sanoa, objektivisesti, mutta ihminen, joka kuoltuaan lähtee näihin maailmoihin, hän ei osaa tehdä tällä tavalla havaintoja, jollei hän ole okkultisti tai tietäjä, sillä hän ei ole kehittänyt omaa kuu- tai aurinkoruumistaan, että osaisi objektiivisesti tehdä havaintoja. Mutta kun tällä tavalla esitetään havaintoja, ne eivät ole esitetty vainajan kannalta, vaan semmoisen, joka tekee objektivisesti havaintoja. Me voimme sanoa, että kuolemanjälkeinen elämä on semmoista, että kun täällä on elänyt fyysillisesti, sitten kuuluu koputuksia ja ovet avataan ja suljetaan. Ihminen ei ole enää fyysisessä maailmassa, vaan ovet on avattu uuteen maailmaan, kuumailmaan, johon ihminen astuu, ja sitten kun se tila on loppuun kulutettu ja ihminen saa astua uuteen tilaan, taas kuuluu koputuksia ja ovet avataan ja suljetaan, ja hän astuu kolmanteen suureen saliin, joka on paljasta kirkasta valoa, ettei ihminen sitä ollenkaan kestäisi, ellei hän olisi niin puhdas, niin puhdistunut, että mitä hänessä hienointa on, se on yhtynyt korkeampaan minään, jonka avulla ainoastaan ihminen saattaa kiertää sitä valoa. Useimmat ihmiset eivät vielä kestä sitä kovin kauan, vaikka toiselta puolen siinä tilassa ei ole aikaa ollenkaan meidän merkityksessä. Voidaan sanoa, että tuhat vuotta siinä tilassa on kuin yksi päivä.

Siinä maapallon taivaallisessa ruumiissa, sen minä-organismissa, on siis paikallisuus semmoinen, että koska se käsittää koko aurinkokunnan, samalla sulkee itseensä kaikki planeetat tässä aurinkokunnassa. Tämä on hyvin merkillinen ja huomattava seikka. Ja on suhde tietysti sama toistenkin planeettojen, jokaisen minä-organismi sulkee sisäänsä auringon ja kaikki planeetat. Se on hyvin ihmeellinen olemisen tila, mutta sekin on rajoitettu, muodollinen, koska se ei mene ulkopuolelle aurinkokunnan.

Kun taas, jos käännämme huomiomme toiseen kysymykseen: mikä on ihmisen kuolemanjälkeisen elämän ja tämän näkyväisen elämän suhde toisiinsa – niin me näemme, että tässä näkyväisessä elämässä me vietämme osan aikaamme,

tavallisesti sanotaan 2/3 aikaamme päivätajunnassa, mutta yöllä nukkuessamme meidän tajuntamme ei ole tässä näkyväisessä elämässä, vaan jossakin muualla. Tieteelliset tutkijat eivät ole selvillä siitä, missä se on, voidaan sanoa, että se on pikkuaivoissa tai selkärangassa, mutta se ei selitä, mikä uni on ja mitä me itse olemme sillä aikaa, kun nukumme. 1/3 ajastamme vietämme unielämässä, johon päivätajunnasta olemme vetäytyneet pois, emmekä siitä unielämästä tiedä muuta, kuin että „minä näin unta“. Ja se uni saattaa olla hyvin sekavaa, hullunkurista. Mutta noin sanomalla me todistamme, että meidän päivätajuntamme oli mukana tuossa unielämässä. Me ihmettelimme, mikä se maailma on, jossa voi tapahtua minkälaisia asioita tahansa, semmoisia, joita me emme tekisi päivätajunnassa. Ja myös semmoisia tapahtumia voi siellä sattua, joita ei tapahdu päivätajuisessa elämässä, joten me usein ajattelemme unielämää halveksivasti. Vasta viime vuosisadalla on ruvettu kiinnittämään huomiota tieteellisellä taholta unielämään ja huomattu, että siinä ihminen paljastaa oman alemman sielutilansa. Psykoanalyttikot ovat tulleet hyvin tarkoiksi tässä suhteessa, niin että jos heille kertoo unensa, voivat he selittää ne niin, että ihminen hämmästy. Ja lääkäri esim. voi potilasta unen perusteella auttaa niin, ettei potilas pääsee jostakin sielullisesta painostuksesta. Tottunut psykoanalyttikko voi unien perusteella vetää esiin toisen sielun sopukoista semmoista, jota ei tuo ihminen ole voinut aavistaa ja niin on voinut auttaa tuota toista.

Se, jota näemme unta on mahdottoman pieni osa yöelämästä, sillä kun on tehty havaintoja, on huomattu, että pitkäkin uni ei ole kestänyt edes yhtä sekunttia, niin että unielämässä on täytyntä olla paljon semmoista, joka on jäänyt meitä salatuksi, josta meillä ei ole tietoa herätessämme. Ainoastaan salatieteilijät, jotka voivat niitä asioita seurata ylifyysillisellä tavalla, tietävät, kuinka ihmisen laita on usena aikana. He tietävät ja näkevät, että kun ihminen nukkuu, oikeastaan itse asiassa käy läpi päivän tapahtumat, hän katselee

niitä jonkinlaisina kuvina. Kaikki ne henkilöt ja tapahtumat, joiden kanssa hän oli tekemisissä päivän aikana, vaikuttavat ja puhuvat hänelle elävästi, kuten päivän aikana, ja hän näkee, miten hän oikeastaan olisi voinut menetellä eri kohdissa. Hän arvostelee itseään: „tuossa tein tyhmästi, väärin“. Mutta tämä tällainen arvostelu on enemmän vaistomaista kuin itsetietoista. Ihminen nukkuessaan joutuu semmoiseen tilaan, jossa asiat ja tapahtumat puhuvat omalla tavallaan, ja siitä hän näkee, että ei osaa itsetietoisesti ajatella mitään, hän saa vaikutelmia, ja sitten on aivan kuin hänen oma minänsä sisästäpäin vastaisi niihin. Ja jos se minä sitten tuntee, että tuossa on ollut jotain takana, jotain hyvää, jos minä on voinut ottaa siitä jotain itseensä, se minä, johon ei pahaa mahdu, niin se lähettää sen aivan kuin takaisin tuohon nukkuvaan ihmiseen, astraliruumiiseen, ja siitä on seurauksena, että jos ihminen on nukkunut riittävästi, että hänen unensa on ollut pitkä, ettei se ole ollut ainoastaan edellisen päivän kertaamista, vaan että minä on voinut jotain siihen lykätä, silloin hän tuntee itsensä virkistyneeksi, asiat ovat tulleet ratkaistuksi. Sentähden on hyvin viisas tuo sana: „nukutaan ensin sen asian päälle“, sillä ihminen nukkuessaan joutuu kosketuksiin sisäisen maailman kanssa, jolloin asiat hänelle selviävät, että hän seuraavana päivänä tietää, miten asiat ovat ratkaistavat. Meidän ei pidä halveksia semmoisia sananparsia, jotka perustuvat kokemukseen. On viisasta nukkua semmoisten asioiden päälle, jotka ovat tärkeitä, ennenkuin päättää toimia.

En nyt puhu, mitä tapahtuu ihmisen fyysilliselle ruumiille hänen nukkuessaan, siihen puoleen emme tällä kertaa kiinnitä huomiota. – Ne voimat ja lait, joihin ihminen joutuu nukkuessaan, ovat moralista laatua, ei fyysillistä, kuten täällä. Täällä on kaikki hyvin järjestetty: jos sekoitamme sokeria ja vettä, siitä tulee makeaa vettä, siinä ei ole mitään suorastaan moralista pinnalta katsoen. On toista, jos menemme kyllin syvälle asioihin. Mutta tiedemiehet eivät näe mitään moralia, vaan lakisiteisyttä. Mutta kun ihminen joutuu yöllä maapallon

astraliruumiiseen, niin siellä lait ovat moralisia, ei fyysillisiä. Sentähden, kun ihminen muistaa jotain astralielämästä, vaikka jotain minän vaikutuksesta tai mitä on hänen edellisestä päivästäan hänen aivoissaan, niin ne tuntuvat luonnollisilta unitilassa. Vaikka mitä ihmeellistä tapahtuu unessa, ne kaikki tapahtumat ovat moralisia, eivät fyysillisesti lakisiteisiä, ne ovat astralisia, eivät fyysikaalisia.

Kun ihminen kuolee, ja hän joutuu tekemisiin ensin kuun kanssa ja sitten auringon kanssa, niin voisimme toisella kielellä sanoa, että hän ensin joutuu tekemisiin yön kanssa, sitten päivän kanssa. Astralista elämää voimme nimittää yöksi, „die Nachtzeit der Natur“, kuten eräs saksalainen filosofi on sanonut. Todella tuo astralinen elämä ja maapallon astralinen ruumis, koko kuun hallitsema elämä on kuin yöelämää, jotavastoin auringon hallitsema elämä on kuin päiväelämää. Sentähden voimme sanoa vertauskuvallisesti: kuolemanjälkeisessä elämässä on ensin yöelämä ja sitten päiväelämä.

Jos nyt seuraamme jotain ihmistä, joka kuolee, niin näemme, että hänen kuolemansa, niinkuin on monta kertaa sanottu, on siinä, että eetteriruumis, fyysillisen ruumiin sisäinen puoli, joka muuten normaalioloissa on yhteydessä fyysillisen ruumiin kanssa, höltyää ja nousee jaloista ylöspäin ja erkanee fyysillisestä ruumiista, ja ihminen itse tajunnassaan seuraa mukana. Kun tämä alkaa, niin ihminen ensin joutuu semmoiseen tilaan, että hänen tajuntansa nousee eetteriaivoihin, ei siis jää fyysillisiin aivoihin, ihminen on kuin transsissa, ihmeellisessä unessa, voisi luulla hänen nukkuvan, mutta ei hän nuku – hänellä voi olla vaikka silmät auki – vaan hän joutuu erikoiseen tilaan, jolloin asiantuntijat sanovat, ettei kuolevaa ihmistä saa häiritä, ei itkeä vierellä, ei liikuttaa häntä. Kun hän on siinä tilassa, silloin koko hänen mennyt elämänsä kulkee hänen silmiensä editse, aivan objektiivisesti, niinkuin filmissä, ja ihminen itse on objektiivinen, hän on oma tuomarinsa. Hän katselee omia tekojansa, sanojaan ja ajatuksiaan, ei paheksuen, ei hyväksyen

tunteissaan, mutta tajussaan, ajatuksissaan objektiivisesti lajitellen: nuo vasemmalle, huonolle puolelle, nuo oikealle, hyvälle puolelle. Ja se, mikä silloin tapahtuu, on, että hän heittää päältäään eetteriruumiin eli eetterivoiman. Sentähden, vaikka hän kuolee, on usein niin, että hän jatkaa sitä katselemista ja tuomitsemista eetteriruumiissaan, ja on kuin hän heittäisi ulos maailman entisen vanhan elämänsä, kaikki nuo kuvat, jotka hän on muodostanut maallisen elämänsä aikana, sillä yhdeltä kannalta on, kuin näkisimme jotain kuvia. On kuin hän heittäisi kaikki ne kuvat ulos maailmaan, maailman suurten voimien syötäväksi, ja hän vapautuu sillä tavalla koko vanhan personallisuutensa sisällöstä. Mitä sitten tapahtuu? Kolme päivää on kulunut, kun hän heitti pois eetteriruumiin. Sinä aikana hänellä on voinut olla seikkailuja. Ihminen on hyvin elävä eetteriruumiissaan ja hän voi siinä olla mukana maailmassa, mutta me emme kiinnitä huomiota siihen. Sääntönä on, että ihminen heittää eetteriruumiinsa pois, muistikuvansa maailman voimien syötäväksi, ja ne muistikuvat koskevat päivätajuista elämää. Eetteriruumis on koonnut päiväkuvia maallisen elämän aikana. Sitten seuraa se, että ihminen astuu maapallon astraliruumiiseen, kuuruumiiseen, tulee kuolemanjälkeiseen elämään, tuonelaan, ja siinäkin tuonelaelämässä on taustana eli pohjana se, että ihminen elää uudestaan yöelämänsä maan päällä, sen mitä hän on nukkuessaan yöllä kokenut kuuruumiissa. Ja samalla tavalla, kuin hän yöllä muisteli päivän tapahtumia taaksepäin alkanen nukkumahetkestä aamuun saakka, jolloin hän heräsi, samalla tavalla hän kuuelämässä alkaa kuolemasta ja menee taaksepäin. Nyt, kuten tiedämme, päivätajuisesti me emme muista tarkkaan, jos rupeamme muistelemaan omaa elämäämme aivan siihen saakka, jolloin tulimme tähän näkyväiseen maailmaan äidin kohdusta, meidän muistimme alkaa vasta myöhemmin, vuoden tai kahden vuoden vanhana, riippuen siitä, miten tietoisia olemme pieninä olleet tämän maailman asioista. Mutta yömuistimme, mitä olemme eläneet

nukkuessamme – ja pieninä lapsina me nukumme suurimman osan elämäämme – koko yöelämämme astuu eteemme kuolemassa. Tässä kuuruumiissa tuonelassa me elämme uudestaan taaksepäin yöelämämme. Nyt yöelämämme oli aina päiväelämämme kertaamista ja toistamista. Nyt tuonelassa se on aivan uudella tavalla, ei objektiivista katsomista, vaan mikä tapahtui kuvissa unen aikana, se tapahtuu nyt tuonelassa kuoleman jälkeen. Unessa me otamme verrattain vähän oppia, sentähden että se ei ole meille todellista, vaan kuvien näkemistä, mutta kuoleman jälkeen ei ole puhetta kuvista, vaan se, mikä on ollut ennen kuvina, se tulee nyt todelliseksi. Siellä me olemme yhtämittaa puhdistuksen tilassa, elämme yhtämittaa päiväelämää, mutta ei ainoastaan sitä, vaan myöskin miten se päiväelämä meihin yöllä vaikutti. Elävästi tulevat kaikki ihmiset ja tapahtumat meidän luoksemme ja puhuvat meille ja me saamme kokemusta, kun elävästi tunnemme, näemme ja koko olemuksessamme tiedämme, että tuo oli väärin. Eikä se ole rauhallista tapahtumien toistamista, vaan se on itsensä arvostelemista, se on heittäytymistä tuskiin siinä määrin kuin meissä on ollut syntiä ja pahaa. Se on niin todellista tuo kaikki muistaminen, ettei sitä voi kuitata muuten kuin sanomattomilla tuskilla ja kärsimyksillä. Me menemme silloin taaksepäin aina varhaisimpaan lapsuuteemme – ja meidän kulkemisemme taaksepäin on kulkemista suurempaan puhtauteen – ja sitten syntymän portilla ja sen kautta siihen maailmaan ja elämään, jota elimme ennen syntymää maan päälle. Tuonelaelämään kuuluu sen elämän kertaaminen, jota elimme ennen syntymää, ja kuolemanjälkeinen elämä tulee sangen ihmeelliseksi. Siellä on se sangen merkillinen periodi, jolloin me joudumme tekemisiin kuolemanjälkeisessä elämässä niiden olentojen kanssa, joiden kanssa olimme tekemisissä ennen syntymää. Minkälaisia henkiolentoja ne olivat? Ne olivat niitä suuria opettajia, joita olimme edellisissä elämissä tunteneet, joilta olimme ottaneet vaikutusta vastaan, niitä vanhoja viisaita, joiden opetuksia

edellisessä elämässä olimme saaneet kuulla ja jotka olivat siunanneet meitä, kun meidän piti uudestaan lähteä taivaasta maan päälle. Me olimme sitten tietysti uusi personallisuus, että kun me sitten tuonelaelämän loppupuolella kohtaamme näitä opettajia, ei se merkitse sitä, että me muistaisimme edellistä maanpäällistä elämäämme, ei ollenkaan, vaan me joudumme niiden kanssa tekemisiin, koska ne elämänlain mukaisesti valvovat meidän syntymistämme tähän maailmaan.

Kuolemanjälkeinen elämä on hyvin merkillinen, sillä on kuin ihminen kulkisi maan pinnalta ulos, ulos avaruuteen kuuhun päin ja tulisi aivan kuuhun. Ja kuussa tulevat häntä vastaan ne suuret opettajat, joihin hän edellisessä elämässään oli tuntenut luottamusta. Ja tämä viime periodi on siis jonkinlaista taivastilaa, ja sitä nimitetään alemmaksi taivaaksi. Siinä ovat ne vanhat opettajat, jotka ovat antaneet ikäänkuin pohjan meidän sieluntilallemme, kun synnyimme. Sillä tavalla, kun koetimme kasvattaa itseämme edellisessä elämässä, mikäli se kasvatus ja opetus oli määrätyn opettajan mukaista, sillä tavalla olimme saaneet sielumme muovailuksi, kun tänne synnyimme. Sanokaamme, että me vasta ensi kertaa olimme syntyneet tänne kristikuntaan ja kuulleet Jeesuksesta Kristuksesta. Edellisessä elämässä olimme Kiinassa ja siellä kuulimme Buddhasta ja Konfutsesta ja, kävimme temppeleissä ja otimme vastaan paljon hyvää vaikutusta tuosta vanhasta uskonnosta. Sitten ovat nuo vanhat opettajat olleet suojelusenkeleinä meidän luonamme, kun synnyimme, he itse tai heidän lähettinsä. Ja parhainta meidän sieluissamme tässä elämässä on ollut se, mitä olimme oppineet edellisessä elämässä.

Kun nyt olemme täällä kristikunnassa eläneet, niin olemme ottaneet vaikutuksia vastaan uudelta opettajalta, Jeesukselta Kristukselta, vaikka tavallista on, ellemme ota lukuun nykyaikaista teosofiaa, että ihminen tässä näkyväisessä elämässä ottaa kyllä vastaan vaikutelmia Jeesukselta Kristukselta, mutta se pohja, minkä hän elämältä saa, on Moosekselta. Se eettinen

pohja, mikä meille tarjotaan kristikunnassa, on Mooseksen etiikkaa. En tahdo sanoa sillä, mitään pahaa Mooseksesta, mutta tahdon vaan sanoa, että Jeesukselta Kristukselta otamme hyvin vähän vastaan täällä kristikunnassa.

Nyt kun kuolemme, niin se moraalinen voima, mikä meitä on puhdistanut kiirastulessa, se on tullut Moosekselta. On kuin hän olisi seisonut siellä ja pannut meidät puhdistuksen kattilaan. Mutta sitten, kun tulemme varhaisimpaan lapsuuteemme ja syntymäämme, siellä tapaamme entiset opettajamme, Buddhan ja Konfutsen ja nämä puhuvat meille Kristuksesta, tuovat meidän mieleemme, mitä olemme Hänestä kuulleet tässä näkyväisessä elämässä. Ja me kuljemme kohti sitä taivasta, jossa Jeesus Kristus on. Me kyllä tiedämme, että Kristus on kaikissa opettajissa, mutta me tulemme Jeesuksen Kristuksen vaikutuspiiriin, me tulemme taivaaseen. Ja meistä tuntuu, että se on hyvin merkillistä, me alamme sieluissamme väristä, vaikka me olemme jo puhdistuneet. Ja jos me olemme olleet uskonnollisia maan päällä, kuuluneet määrättyyn kirkkoon, niin me viimeisessä tilassa olemme kyllä semmoisten ihmisten ja opettajien kanssa, jotka ovat puhuneet meille Kristuksesta, mutta sitten, kun me myöskin tapaamme niitä toisia opettajia, niin meille selviää sielussamme, että me emme ole tienneet, mitä Kristus on, me emme ole saaneet oikein kuulla Kristuksesta. Kaikki tulee meistä läpikuultavaksi, koko teologia unohtuu meiltä ja me tiedämme, että lähestymme suuremmoista todellisuutta, jota me emme ymmärrä. Sitten avautuvat portit varsinaiseen taivaaseen, jossa ovat ainoastaan meidän korkeammat minämme. Me kuolemme persoonallisuudestamme pois, ja meistä tuntuu kuin pitäisi meidän heittäytyä kuiluun tai lentää kuilun yli, vaikkemme siihen kykene, mutta meidän täytyy se tehdä. Ja meistä tuntuu, että tuossa kuilussa on ääretöntä tuskaa ja yksinäisyyttä ja me joudumme siihen, ja silloin ihminen sieluna heittäytyy siihen kuiluun, sanomattomaan tuskaan,

niinkuin hän vavisten odottaa ja pelkää. Ja samalla hän huomaa, tuntee ja tietää, että se tuska on suurimman riemun avaaja.

Nyt on tavallisen ihmisen todella erittäin vaikea kuvitella niitä taivaallisia kokemuksia, koska ne ovat tavallisesti vaan tunnetta. Ihmisen on mahdotonta kauan kestää sitä, koska se on tunnetta ja hän tuntee, että hänen on mentävä kokemusten kouluun. Hän laskeutuu sumuun ja näkee edessään tulevan elämänsä, ja kuinka hän saa kokea paljon ja yrittää paljon niissä kokemuksissa, kuinka hänen on kasvettava hyväksi, viisaaksi ja puhtaaksi. Ja hän tuntee niinkuin riemua katsoessaan tuota merkillistä tilaisuutta, mikä on tarjona. Ja silloin hän lupaa elämälle: „minä tahdon koettaa parastani tulevassa elämässä, tahdon muistaa, että se on koulua. Minä tahdon unohtaa itseni, tahdon tehdä työtä toisten puolesta.“ Ja hän lupaa sen kuin riemuhuudossa, ja astuu alas tuonelaan ja uusi personallisuus alkaa hänelle muodostua. Ja se opettaja, sanokaamme Mooses – ja jonkun verran Jeesus – joka oli hänelle tärkeä edellisessä elämässä, tulee valmistamaan häntä uutta inkarnationia varten.

Se elämä, minkä hän viettää taivaassa, on verrattavissa meidän päiväelämäämme täällä, mutta päiväelämää miinus kaikkia realistisia kuvia. Se ei ole mitään muistamista päiväelämän vaikutuksista, vaan se on maanpäällisen elämän kaiken hyvän ja kauniin ja ylevän toteuttamista ylenmääräisesti. Sentähden se on taivasta, se on tulos yöelämän vaikutuksista, opetuksista. Se on samalla tavalla kuin ihminen herätessään jonakin aamuna virkistyneenä unesta tuntee olevansa kuin uusi ihminen täynnä voimaa toteuttamaan kaikkea hyvää. On kuin tuommoinen tunnelma olisi hänen taivaallisessa päiväelämässään, se tunnelma, joka on rakennettu tämän maallisen päiväelämän pyhimmistä hetkistä. Se on aurinkoelämää, se on viimeinen periodi kuolemanjälkeisessä elämässä, se on paljasta kirkkautta, ja siinä ei menesty, pysy mikään muu kuin kaikista korkein, pyhin ja paras.